

# SAYIŞTAY KARARLARI

- Temyiz Kurulu Kararları

## TEMYİZ KURULU KARARI

**Tarih** : 13.9.2005  
**No** : 28033

*Belediye Bütçe ve Muhasebe Usulü Yönetmeliğinin ve ... Büyükşehir Belediyesi 2001 Mali Yılı Bütçesinin Harcamalara İlişkin Formül başlıklı R- Cetveli' nin "340 Tarifeye Bağlı Ödemeler." Ayrıntı Kodu' nun (b) bendinde yer alan istisna olarak sayılan giderler dışında belediye mallarının sigorta edilmemesinin esas olduğu ifade edildiğinden, bilgisayar ve yazıcıların sigortası da istisnalar arasında sayılmadığından bilgisayar ve yazıcıların sigorta bedelinin belediye bütçesinden ödenmesinin mümkün olmadığı hk.*

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü:

576 sayılı ilamın 3. maddesi ile kent bilgi sistemi kapsamında kullanılmak üzere satın alınan 335 adet bilgisayar ve yazıcının sigorta bedelinin yersiz olarak belediye bütçesinden ödenmesi sebebiyle 2.069.760.000.- liraya tazmin hükmü verilmiştir.

Dilekçi dilekçesinde Belediye hizmetlerinin halka daha etkin, verimli ve çabuk götürülmesi amacıyla Kent Bilgi Sistemi kapsamında kullanılmak üzere muhtarlıklarda konuşlandırılan bilgisayar ve yazıcıların sigorta ettirilmesindeki maksatın, mahalle muhtarlıklarının belediye binası dışında çok uzak mahallerde; korumasız olduğu ve zaman zaman da hırsızlık, yangın vs. gibi tehlikelere maruz kalması nedeniyle sigorta ettirilmesi zorunluluğu doğduğunu, 1580 sayılı Belediye Kanununun Belediye Masrafları başlıklı 117. maddesinin 13. bendinde "Belediye mallarının, mülklerinin onarım ve sigorta giderleri ve Belediyenin bu kanunlar uyarınca ödemekle yükümlü olduğu vergiler Belediye giderlerindedir" denildiğini, Muhtarlıklarda meydana gelen hırsızlık, yangın vs. olaylar sonucu sigortadan alınan hasar bedellerinin ödenen poliçe bedellerinden de fazla olacağını, Ayrıca; yılı bütçesinde de ödeneği bulunduğunu belirterek tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmiştir.

İlam hükmü, dilekçi iddiaları, savcılık görüşü, rapor dosyası ve ilgili mevzuatın incelenmesinde 1580 sayılı Belediye Kanununun Belediye Masrafları başlıklı 117. maddesinin 13. fıkrasında “Belediye emlak ve emvalinin tamir ve sigorta masrafları, belediyenin kanunen tesviyesine mecbur olduğu vergiler” denilmek suretiyle belediye mallarının sigorta giderlerinin ödenmesine imkan verilmiştir. Ancak burada ifade edilen belediye emlak ve emvalinin sigorta masrafları ifadesi genel anlamda mevzuatın imkan verdiği veya zorunlu kıldığı sigorta giderlerini kapsamaktadır.

19.02.1994 tarih ve 21854 sayılı Resmi Gazete de yayımlanan “Belediye Bütçe ve Muhasebe Usulü Yönetmeliği” nin Harcamalara İlişkin Formül başlıklı R- Cetveli’ nin “340 Tarifeye Bağlı Ödemeler.” Ayrıntı Kodu’ nun (b) bendinde aynen;

“Sigorta giderleri: Diğer harcama kalemlerinin esas giderlerine ilişkin olarak ödenen sigorta giderleri dışında belediye mallarının sigorta edilmemesi esastır.

Ancak;

ba) Yanıcı, patlayıcı maddeler, gemi ve ilaç depolama yerlerinin sigorta giderleri,

bb) Evrakı müsbitelerine göre ayrılması mümkün olmayan sigorta ve navlun giderleri” denilmek suretiyle istisna olarak sayılan giderler dışında belediye mallarının sigorta edilmemesinin esas olduğu ilkesi kabul edilmiştir.

Yönetmeliğin bu hükmü İzmir Büyükşehir Belediyesi 2001 Mali Yılı Bütçesi R-Cetveli’ ne (Harcamalara İlişkin Formül) aynen alınmıştır.

Belediyeler devletten ayrı tüzel kişiliğe sahip oldukları için malları da devlet malı tanımı içine girmez. Bu sebeple Genel Bütçe Kanununda sayılan istisnalar dışında Devlet malının sigorta edilmemesinin esas olduğu ilkesi belediyeler için bağlayıcı değildir. Ancak 19.02.1994 tarih ve 21854 sayılı Resmi Gazete de yayımlanan “Belediye Bütçe ve Muhasebe Usulü Yönetmeliği”nin Harcamalara İlişkin Formül başlıklı R- Cetveli’nin “340 Tarifeye Bağlı Ödemeler.” Ayrıntı Kodu’nun (b) bendinde yer alan istisna olarak sayılanlar dışında belediye mallarının sigorta edilmemesinin esas olduğu ilkesi ve bu düzenlemenin İzmir Büyükşehir Belediyesi 2001 Mali Yılı Bütçesi Harcamalara İlişkin Formül başlıklı R-Cetveli’ ne de aynen alınmış olması

İzmir Büyükşehir Belediyesi için bağlayıcıdır ve bu hükümlere uymak mecburiyetindedir.

Bu nedenle “Belediye Bütçe ve Muhasebe Usulü Yönetmeliği” nin ve İzmir Büyükşehir Belediyesi 2001 Mali Yılı Bütçesinin Harcamalara İlişkin Formül başlıklı R- Cetveli’ nin “340 Tarifeye Bağlı Ödemeler.” Ayrıntı Kodu’ nun (b) bendinde yer alan istisna olarak sayılan giderler dışında belediye mallarının sigorta edilmemesinin esas olduğu ifade edildiğinden, bilgisayar ve yazıcıların sigortası da istisnalar arasında sayılmadığından bilgisayar ve yazıcıların sigorta bedelinin belediye bütçesinden ödenmesine imkan görülememektedir.

Açıklanan nedenlerle dilekçenin temyiz isteminin reddi ile 576 sayılı ilamın 3. maddesiyle verilen 2.069.760.000.- TL ye ilişkin tazmin hükmünün TASDİKİNE,

Karar verildi.

## TEMYİZ KURULU KARARI

**Tarih** : 13.9.2005  
**No** : 28035

*Spor salonu yapım işine ait fore kazık imalatlarının mukavemet denetimi, kazık yükleme deneylerinin yapılması ve laboratuvar hizmetlerinin verilmesi işlerinin, taahhüt konusu için sözleşmesi ile Bayındırlık İşleri Genel Şartnamesi hükümleri gereği ve imalatın birim fiyat tarifine göre asıl işin müteahhidi tarafından karşılanması gerekmekte olup, söz konusu işlemler için ayrıca müşavir odaya ödeme yapılmasının mümkün olmadığı bk.*

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü:

576 sayılı İlamın 7 nci maddesi ile Halkapınar'da Çok Amaçlı Kapalı Spor Salonu Yapılması İş'i'ne ait "vibre kazıklar ile bina temellerinin beton ve donatılarının projeye uygunluğu, mukavemet denetimi, kazık yükleme deneylerinin yapılması ve laboratuvar hizmetlerinin verilmesi" işlerini kapsayan müşavirlik hizmetlerinin İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'ne yaptırıldığı ve bedelinin bütçeden ödendiği gerekçesiyle 25.000.000.000.- liraya tazmin hükmü verilmiştir.

Dilekçi dilekçesinde Encümen kararı verilmiş ve yapılmış bir iş için ödeme yapmama gibi bir durumun söz konusu olamayacağını, yapılan incelemede ihalenin 1998 yılında yapıldığını, ödenek yokluğundan 645 adet kazık dökülmüş durumda iken, işin durdurulduğunu, 2000 yılı sonlarında tahsisat bulunduğu ve bir sonraki yıla sarkmadan yılın son üç ayı içinde 2,5 trilyonluk iş yapılmasının amaçlandığını ve işe devam için talimat verildiğini, bu nedenle müteahhidin üç vardiye halinde 24 saat çalıştığını, Belediye kontrol personelinin ise günde 8 saat çalıştığını, kalan 16 saatin kontrolünün de yapılması gerektiğini, Belediye personelinin 8 saat dışında kontrol yapamaması sebebiyle 16 saatin kontrolsüz kaldığını, kazık çakma işinin devamlı kontrol edilmesi gereken bir iş olduğunu, bu nedenle kalan 16 saatte kontrollük işi için İnşaat Mühendisleri Odasından yardım istendiğini, İnşaat

Mühendisleri Odasının sembolik bedelle hem kontrollük hem de bazı beton testlerini yaptığını belirterek tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmiştir.

Müteahhit ..... İnş.Taah.A.Ş. yükleniminde bulunan "Halkapınar'da Çok Amaçlı Kapalı Spor Salonu Yapılması İşİ"nin keşfinde ve ödeme evrakında yer alan 16 067 poz no'lu "Q 65 cm çaplı fore kazık yapma 24.01-32 m (32 m dahil)" imalatının tarifinde aynen; "Tasdikli proje ve detaylarına uygun olarak her türlü zeminde, kuruda veya suda fore kazık yapılması için, foraj esnasında istenilen kazık zemininden numune alınması, muhafazası ve raporunun hazırlanması beton kalite kontrolü için her türlü deney yapılması 1 m<sup>3</sup> Q 65 cm çapında fore kazık foraj ve betonaj fiyatı." denilmektedir.

Asıl işe ait Sözleşme (Tasarısı)'nın Sözleşme Ekleri başlıklı 2 nci maddesinde sözleşme eki olarak yer alan Bayındırlık İşleri Genel şartnamesi'nin 13 üncü maddesi ilk fıkrasında, sözleşmeye bağlanan her türlü yapım ve hizmet işlerinin, idare tarafından görevlendirilen kontrol teşkilatının denetimi altında ve kontrol yönetmeliğine uygun olarak, müteahhit tarafından yönetilip, gerçekleştirileceği belirtilmiş, 14 üncü maddesi üçüncü fıkrasında ise malzemenin teknik şartnamelere uygun olup olmadığının incelenmesi konusunda teknik deneylerin kontrol teşkilatınca yapılabileceği, ister işyerinde ister özel veya resmi laboratuvarlarda yapılan bu deneylerin giderlerinin sözleşmesinde aksine bir hüküm yoksa müteahhit tarafından karşılanacağı hükme bağlanmıştır. Ayrıca aynı Genel Şartname'nin "müteahhide ait giderler" başlıklı 25 inci maddesi (c) bendinde de, sözleşme ve eklerinde belirtilen yükleme ve benzeri teknik deneylerin giderlerinin müteahhide ait olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu işe ait Sözleşme (Tasarısı)'nın hiçbir maddesinde de, deney ve laboratuvar raporları ile giderlerinin idarece karşılanmasına imkan veren bir hükme rastlanmamıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat ve açıklamalar gereğince "Halkapınar'da Çok Amaçlı Kapalı Spor Salonu Yapılması İşİ"ne ait fore kazık imalatlarının mukavemet denetimi, kazık yükleme deneylerinin yapılması ve laboratuvar hizmetlerinin verilmesi işlerinin, taahhüt konusu işin sözleşmesi ile Bayındırlık İşleri Genel şartnamesi'nin yukarıda alınan ilgili hükümleri gereği ve imalatın (16 067 poz no'lu) birim fiyat tarifine göre asıl işin müteahhidi (..... İnş.Taah.A.Ş.) tarafından karşılanması gerekmektedir.

Adı geçen asıl iř için oluşturulan kontrol teşkilatı, Bayındırlık İşleri Kontrol Yönetmeliği'nin 8, 9 ve 10 uncu maddeleri gereğince fore kazıkların beton ve donatılarının projeye uygunluğu, mukavemet denetiminin yapılması konusunda görevli ve yetkili olmasının yanında, yeterli teknik bilgi ve deneyime de sahip bulunduğundan bu işler için İnşaat Mühendisleri Odası'na müşavirlik hizmeti yaptırılmasına gerek bulunmamaktadır.

Yine, 16 067 poz nolu imalatın yukarıda yer alan tarifinde de görüleceği üzere, kazık zemininden numune alınması, muhafazası ve raporunun hazırlanması, beton kalite kontrolü için her türlü deney yapılması bedelleri de imalat birim fiyatına dahil olduğundan ve bu işlemler kontrol teşkilatının gözetim ve denetiminde müteahhit ile birlikte yapılacağından söz konusu işlemler için ayrıca müşavir odaya ödeme yapılması mükerrerlik oluşturacaktır.

Yukarda açıklanan nedenlerle dilekçi iddialarının reddi ile 576 sayılı İlamın 7 nci maddesi ile 25.000.000.000.- liraya ilişkin verilen tazmin hükmün TASDİKİNE,

Karar verildi.

## TEMYİZ KURULU KARARI

**Tarih** : 13.9.2005

**No** : 28044

**2** 8.11.1990 tarih ve 90/1216 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın (1/c) maddesi hükmüne göre, sadece temizlik işlerinde ihaleye çıkılmadan önce kararlaştırılmış olmak ve işin şartname ve sözleşmesine hüküm konulmuş olmak kaydı ile eski ve yeni asgari saat ücretleri arasındaki fark ile sadece bu farktan doğan işveren sigorta primlerinin asgari ücret farkı olarak ödenmesi mümkün olup, asgari ücret artışından kaynaklanan Pazar tatil ücretlerindeki ve fazla mesai ücretlerindeki artışların, asgari ücret farkının hesabına dahil edilmesinin mümkün olmadığı bk.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü:

579 sayılı ilamın 17. maddesi ile 220.666.714.488 lira keşif bedelli olarak ..... A.Ş. yükleniminde bulunan "Şehir Mezarlığı Hizmet İşİ"nde asgari ücret fiyat farkı hesaplanırken Pazar tatil ücretleri ve fazla mesai ücretlerinin de hesaba dahil edilmesi sonucu fazla ödemede bulunulması sebebiyle 10.175.145.000- liraya tazmin hükmü verilmiştir.

Dilekçi dilekçesinde ödemeye dayanak teşkil eden 28.11.1990 tarih ve 90/1216 sayılı kararnamenin (c) fıkrasında bahsedilen yardımcı hizmetler sınıfı tarafından yerine getirilmesi gereken hizmet yerlerinin temizlenmesi işleri ile ilgili şartname ve sözleşmelerde belirtilmek kaydı ile eski ve yeni asgari saat ücretleri arasındaki fark ile sadece bu farktan doğan işveren sigorta primlerinin asgari ücret farkı olarak ödenmesinin mümkün olduğu hükmünün yer aldığını, Mezarlıklar Müdürlüğünde hizmet işinin haftanın her günü yapılması gerektiğini, bu müdürlükte çalışma yönünden Pazartesi ile Pazar gününün birbirinden farkı olmadığını, gündüz 09.00 saati ile 18.00 saatlerinin de farkı olmadığını, her zaman cenaze gelmekte olduğunu, Pazar gününde mesai yapıldığını, çalıştırılacak işçilere 1475 sayılı İş Kanununun 41 ve 42. maddesinde fazla mesai ve Pazar tatil günlerinde ne şekilde ücret verileceğinin açıklandığını, çalışan işçilerin ihalenin yapıldığı yıldaki asgari ücretin üzerinden



hesaplanan değil, uygulama yılındaki asgari ücret üzerinden hesaplanan Pazar ücreti ve fazla mesai ücretine göre çalıştırıldığını.

Bu nedenlerden dolayı Mezarlıklar Müdürlüğü hizmet işinde çalıştırılan işçilere Pazar mesaisi ve fazla mesai ücretlerinin zamlı asgari ücret üzerinden ödendiğini belirterek tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmiştir.

28.11.1990 tarih ve 90/1216 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın (1/c) maddesi hükmüne göre, sadece temizlik işlerinde ihaleye çıkılmadan önce kararlaştırılmış olmak ve işin şartname ve sözleşmesine hüküm konulmuş olmak kaydı ile eski ve yeni asgari saat ücretleri arasındaki fark ile sadece bu farktan doğan işveren sigorta primlerinin asgari ücret farkı olarak ödenmesi mümkün olup, asgari ücret artışından kaynaklanan Pazar tatil ücretlerindeki ve fazla mesai ücretlerindeki artışların, asgari ücret farkının hesabına dahil edilmesi mümkün değildir.

Açıklanan nedenlerle 579 sayılı ilamın 17. maddesi ile 10.175.145.000.- liraya ilişkin verilen tazmin hükmünün TASDİKİNE,

Karar verildi.

## TEMYİZ KURULU KARARI

**Tarih** : 13.9.2005

**No** : 28045

*A sfalt ve Yol İşleri Müdürlüğünde İşçi Çalıştırma İşine ait sözleşmenin Sayıştay'ca tescil edilmemesi üzerine, belediye personeli tarafından yapılması gereken ve sadece belli sayıda işçi çalıştırılmasını gerektiren bu işin "Asfalt ve Yol İşleri Müdürlüğü'ne Ait Asfalt Serim İşİ" adı altında kısımlara ayrılarak aynı şirkete yaptırılmasının mevzuata aykırı olduğu bk.*

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü:

579 sayılı ilamın 24 üncü maddesi ile Belediye Encümenininin 09.01.2001 tarih ve 121 sayılı kararıyla 575.987.669.574 lira keşif bedeli üzerinden %1 tenzilatla ..... AŞ'ne ihalesi yapılan "Asfalt ve Yol İşleri Müdürlüğünde İşçi Çalıştırma İşİ"ne ait sözleşmenin Sayıştay'ca tescil edilmemesi üzerine, belediye personeli tarafından yapılması gereken ve sadece belli sayıda işçi çalıştırılmasını gerektiren bu işin "Asfalt ve Yol İşleri Müdürlüğü'ne Ait Asfalt Serim İşİ" adı altında kısımlara ayrılarak aynı şirkete yaptırılması sebebiyle 462.601.833.000-liraya tazmin hükmü verilmiştir.

Dilekçi dilekçesinde özetle yapılan hizmetlerin asfalt üretim, serim, yama, kaldırım tamirati kış aylarında kaldırımlarda kar temizliği vs. işlerden ibaret olduğunu, bu işlerin yapılması için Belediyenin yeterli araç parkına sahip olmasına rağmen yeterli personeli olmadığını, ihalenin 2886 sayılı yasanın 81/b maddesine göre emanet usulü ile yapıldığını, Belediye lehine en karlı uygulamanın bu olduğunu, Karayolları ve Bayındırlık birim fiyatlarına göre 2001 yılı içerisinde ..... A.Ş. firmasına yaptırılan işçiliklerin maliyeti çıkarıldığında 1.262.671.700.370 TL olduğunun hesaplandığını, sözleşmesine göre ..... A.Ş.'ye ödenen para fiyat farkı dahil KDV dahil 462.601.833.000 TL ödendiğini, Belediyenin bu uygulamayla 800.069.867.370 TL kazanç elde ettiğini, ..... A.Ş.'nin belediye şirketi olması nedeniyle belediyeden bu şirkete para aktarımının söz konusu olmadığını, ihalenin ilan yolu ile tüm

girişimcilere duyurulduğunu ancak ihaleye başka katılım olmadığını belirterek tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmiştir.

Rapor dosyası ve eki belgelerin incelenmesinde, Belediyenin Fen İşleri Müdürlüğü tarafından yapılması gereken asfalt yol yapımı ve kanalizasyon tamiri gibi işlerin 2886 sayılı Kanununun 81/b maddesine göre Emanet Yöntemiyle yaptırıldığı, bu ihalede araç ve malzemelerin Belediyece temin edilerek işçiliklerin açık eksiltme usulüyle ihale edildiği, söz konusu işçilik ihalesinde keşif oluştururken işçiliklerin idarelerce tespit edilen analizlerden alınmayıp çalışacak işçi sayısına göre asgari ücret esas alınarak yemek parası ve fazla mesai ilave edilen tutar üzerine %25 müteahhit karı eklenip oluşturulduğu, açık eksiltme ihalesine tek firma katıldığı ve bu firmanın hissesinin %81.6 sının Belediyeye ait olduğu bilinen ..... A.Ş.'ye %2 tenzilatla işin verildiği, ödemelerin tutulan puantajlar esas alınarak çalışan işçi sayısına göre hesaplanan asgari ücretin günlük tutarları, yemek yardımı ve fazla mesai üzerine eklenen %25 müteahhit karına göre düzenlenen hak edişlere göre fatura karşılığında yapıldığı anlaşılmaktadır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanununun “Tanımlar” başlıklı 4. maddesinde hizmetin tanımı yapılmış olup, bu Kanunun uygulanmasında ihale yoluyla temin edilecek hizmetler aynen “Kanun, tüzük ve yönetmeliklere göre çalıştırılan aylıklı, ücretli, yevmiyeli ve sözleşmeli personel istihdamı hariç olmak üzere gerçek veya tüzel kişilere ücret karşılığında yaptırılan araştırma, sondaj, imalat, prototip imalat, istikşaf, etüt, harita plan, proje, kontrollük, müşavirlik ve benzeri her türlü hizmetleri” şeklinde belirtilmiştir.

657 sayılı Kanunun değişik 4. maddesinde ise kamu hizmetlerinin memurlar, sözleşmeli personel ve işçiler eliyle gördürüleceği; 5. maddesinde de, bu Kanuna tabi kurumlarca 4. maddede yazılı dört istihdam şekli dışında personel çalıştıramayacağı belirtildikten sonra; aynı Kanunun “Tesis Edilen Sınıflar” başlıklı 36. maddesinin “Yardımcı Hizmetler Sınıfına” ilişkin 8. bendine 328 sayılı KHK ile eklenen ikinci paragraf hükmünde aynen; “Bu sınıfa dahil personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetlerden hizmet yerlerinin ve tedavi kurumlarının temizlenmesi, tesisatın bakım ve işletilmesi ve benzeri nitelikteki hizmetlerin üçüncü şahıslara ihale yoluyla gördürülmesi mümkündür.” denilmek suretiyle ihale yoluyla temin edilebilecek hizmetler sayılmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere 657 sayılı Kanunun 36. maddesi hizmetin kapsamını 2886 sayılı Kanuna göre genişletmiş ancak dosyaya konu olan ihale işlerini kapsayacak bir düzenleme de getirmemiştir. Bu nedenle asfalt, yol vs. işlerin yapımı için ihaleye çıkılması mümkün olduğu halde, bu işlerin yapımı için hizmet alımı şeklinde ihale yapılması mümkün bulunmamaktadır.

Söz konusu işte gerek ihale onayı ile ihale kararı, gerekse şartname ve sözleşmede işin konusu “Asfalt ve Yol İşleri Müdürlüğüne ait asfalt serim işi olarak belirtilmiş; bahse konu işlere ilişkin keşifte de asfalt serim işinde çalışacak işçiler ayrıntıları ile gösterilmiştir. Diğer taraftan tahmini bedel işçilik ücretleri baz alınarak oluşmaktadır. Oysa bu işler bir asfalt serim işi olsa tahmini bedel kalemleri arasında Karayollarının bu işlere ait birim fiyatlarının da yer alması gerekir.

Bu açıklamalardan anlaşıldığı üzere bayındırlık işleri niteliğinde olan söz konusu işler, gerektiğinde Bayındırlık Bakanlığı birim fiyatlarına dayanılarak hazırlanan keşiflere göre ihale edilmesi ve işler yapıldıkça kontrol teşkilatı tarafından düzenlenecek metraj ve ataşmanlara göre bedeli ödenmesi gereken işlerdir. Ortada somut bir iş yok iken sadece işçilik giderlerinin gösterildiği hakedişlere dayanılarak ödeme yapılması, yukarıya hükümleri alınan 2886 sayılı Kanunun 4, 657 sayılı Kanunun 4, 5 ve 36 ıncı maddelerine göre mümkün görülmemektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle 579 sayılı ilamın 24. maddesi ile 462.601.833.000 liraya ilişkin verilen tazmin hükmünün TASDİKİNE,  
Karar verildi.

## TEMYİZ KURULU KARARI

**Tarih** : 13.9.2005

**No** : 28046

*Sözleşme eki İdari ve Teknik Şartnamelerde sadece nakliyyede kullanılan akaryakıt için fiyat farkı ödeneceği öngörüldüğünden, imalatlarda kullanılan akaryakıt için fiyat farkı ödenmesinin mümkün olmadığı bk.*

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü:

687 sayılı ilamın 1. maddesi ile ..... İnşaat Taahhüt Sanayi Limited Şirketi yüklemine bulunan 108.164.059.680 lira keşif bedelli Kırıkkale Muhtelif Köy Yolları A tipi Mıcır ve Elek Altı Malzeme Temini ve Nakli İşinde Sözleşme eki, Özel İdari Şartname ve Teknik Şartnamede sadece nakliyyede kullanılan akaryakıt için fiyat farkı verileceği belirtilmişken; imalatlarda kullanılan akaryakıt içinde fiyat farkı verilmesi sebebiyle 10.962.000.000 liraya tazmin hükmü verilmiştir.

Dilekçi dilekçesinde işin özelliği gereği mıcır temini ve nakli işinin, nakliye işi olarak algılanması gerektiğini, anılan işe ait İhale Onay Belgesinde “88/13181 sayılı Kararname gereği sözleşme tasarisındaki şartlarda sadece akaryakıt için fiyat farkı verilecektir” ifadesinin yer aldığını, bu ifadenin ihale öncesi ihaleye katılacak olan yüklenicilere fiyat farkı konusunda yeterli bilgiyi verdiğini, ihaleye katılımı caydırmadığını belirterek tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmiştir.

Söz konusu işe ilişkin rapor dosyası, ilam hükmü, dilekçi iddiaları, savcılık görüşü ve ilgili mevzuatın incelenmesinde ..... İnşaat Taahhüt Sanayi Limited Şirketi yükleniminde bulunan 108.164.059.680.-lira keşif bedelli "Kırıkkale Muhtelif Köy Yolları A Tipi Mıcır ve Elekaltı, Malzeme Temini ve Nakli" işinde akaryakıt fiyat farkının müteahhit firma ile imzalanan taşeron sözleşmesine göre ödenmesi gerekmektedir. Söz konusu sözleşmenin “Vergi ve Fiyatların Değişmesi” başlıklı 11/2 maddesine göre 88/13181 sayılı kararname esaslarına tabi olarak, bu kararname hükümlerine göre uygulama yapılacaktır.

88/13181 sayılı Fiyat Farkı Kararnamesinin 9.1 maddesi ise sözleşmesinde aksine hüküm olmaması halinde fiyat farkı verilecek malzeme miktarlarının bu maddeye göre belirleneceğini esasa bağlamış bulunmaktadır.

Yüklenici firma ile idare arasında yapılan taşeron sözleşmesinin 2. maddesinde özel idari şartname ve teknik şartname sözleşme ekleri arasında sayılmış bulunmaktadır. Özel İdari Şartnamenin 14 üncü maddesi "fiyat farkı"nı düzenlemiş ve bu maddede; "müteahhit gerek taahhüt süresi içinde ve gerekse mücbir sebeplerden dolayı uzatılan süre içinde taahhüdün tamamen ifasına kadar vergi artışları ..... verilmesi veya süre uzatımı isteğinde bulunamaz. Ancak nakliyede sadece akaryakıt için fiyat farkı verilecektir" hükmü yer almıştır.

Teknik Şartnamenin 16 ncı maddesi de "yalnızca nakliyedeki akaryakıtta fiyat farkı verileceği" şeklindedir.

Mıdır temini ve nakli işinde "temin" sözcüğü taşın ocaklardan çıkarılarak konkasörde istenilen boyutlara dönüştürülmesi işlemi anlamına gelmektedir. Nakliye ise istenilen boyutlara getirilmiş malzemenin imalat mahallinden, serileceği işyerine kadar taşınması işlemidir. Bu nedenle anılan işin özel idari şartnamesi ve teknik şartnamesinde sadece nakliye için akaryakıtta fiyat farkı ödeneceği öngörüldüğünden, taşın istenilen boyutlara konkasörde dönüştürülmesi, elenmesi, mıcır haline getirilmiş malzemenin taşıma yapacak araçlara yüklenmesi imalatlarında tüketilen akaryakıtta, akaryakıt fiyat farkı ödemesi mümkün değildir. Sonuç olarak Sözleşme eki idari ve teknik şartname hükümlerinin uygulanarak sadece kullanıma hazır hale getirilmiş mıcırın işyerine taşınması işleminde tüketilen akaryakıt için akaryakıt fiyat farkı ödenmesi, taşın mıcır haline getirilmesi, elenmesi ve taşıma yapacak araçlara yüklenmesi imalatlarında tüketilen akaryakıtta akaryakıt fiyat farkı ödenmemesi, 88/13181 sayılı kararname ve işin sözleşmesi gereğidir.

Yukarda açıklanan nedenlerle 687 sayılı ilamın 1. maddesi ile 10.962.000.000 liraya ilişkin verilen tazmin hükmünün TASDİKİNE,

Karar verildi.